

PALERMO, PALERMO... SAU PINA BAUSCH ÎN TARA MINUNILOR

Soul Teatro Stabile din Palermo, sub direcția lui Pietro Carrigli, și-a deschis porțile spre o înviorătoare respirație europeană fără să părăsească însă tradiția autohtonă a teatrului de proză. Astfel, între un Brook și un Wilson, un Tiezzi sau un Corsetti, era de prevăzut că va apărea pe această nouă scenă europeană și cea mai strălucitoare stea a teatrului coregrafic internațional: PINA BAUSCH. După triumful spectacolului Palermo, Palermo..., Pina Bausch nu crede că a ajuns la perfectiunea unei capodopere. Consideră că este numai în stadiul de "work in progress", o muncă a cărei dialectică este dureroasă. Bucuria și suferința artistului autentic.

WAJDA LA NEW YORK

Cel de-al patrulea Hamlet montat de Andrzej Wajda, după premiera de la Cracovia, a avut, numai zece zile mai tîrziu, "lansarea" newyorkeză. Este, bineînțeles, foarte greu să montezi Hamlet într-o manieră originală. Totuși, Wajda se pare că a reușit. Este atât meritul traducătorului, poetul Stanisław Baranczak, cit și meritul ingeniozității lui Wajda, care a reușit să nuanteze tex-

tui shakespearean punind accentul pe suferință și pe cruzimea înglobate de întreaga experiență umană. Dar poate succesul n-ar fi fost atât de mare dacă interpreta lui Hamlet, Teresa Budzisz-Krzyzanowska, n-ar fi atins o mare performanță. Un Hamlet tăcut, fragil, agresiv, care luptă cu încăpăținare împotriva propriului destin, împotriva propriei slăbiciuni. Actrița realizează o compoziție veridică vorbind despre mizeria naturii umane prin mimică, gest, mișcare poate mai mult decât prin cuvinte. Alunecind permanent între real și imaginar, Wajda a conceput un spectacol de cea mai înaltă înțintă artistică.

GIORGIO STREHLER, REGIZORUL- PEDAGOG

Giorgio Strehler este pedagog prin vocație. Metoda lui de predare vizează în primul rînd formarea unor actori pentru care cel mai important sentiment să fie dragostea pentru teatru și responsabilitatea față de orice fel de activitate teatrală. Acesta este și

VACLAV HABEL LA FRANKFURT

In stagionea următoare, la Frankfurt am Main publicul așteaptă cu nerăbdare prezența anunțată a regizorului Bob Wilson cu Regele Lear sau cu Moartea lui Danton, adaptare după Georg Büchner. În afară de acest cap de afiș, cu aceeași nerăbdare este așteptată și o piesă a unul celebru dramaturg din "blockul estic": VACLAV HABEL. O mare ocazie de a prezenta publicului vestic paradoxul, absolută absurditate a birocrației comuniste, precum și mutațiile spectaculoase pe care acest mecanism le poate produce în conștiința indivizilor.

motivul pentru care selecția este foarte severă. Strehler nu le cere studenților numai talent, ci și o disponibilitate specială, o capacitate de dăruire atât în ce privește meseria lor cit și problemele umane în general. Practic, selecția se face prin testări și examene care durează timp de un an. În școală de la Piccolo Teatro disciplina nu este deosebit de severă. Relațiile între profesor și student au la bază respectul reciproc și dragostea pentru teatru. Meseria de regizor și cea de pedagog sunt strîns legate. La sfîrșitul unui ciclu de trei ani, o parte din studenți rămîne la Piccolo Teatro, ceilalți formând o companie independentă, legată însă de teatru.

Strehler lucrează, în mod evident, mai ușor cu actorii care au absolvit cursurile școlii. Metoda lui de predare nu este numai una artistică, ci și una formativă, în sensul unei anume atitudini față de viață, față de teatru: un anume fel de comunicare umană prin intermediul actului teatral, prin frumos. Între repetițiile obișnuite, care se supun unei constringeri temporale (spectacolul trebuie prezentat la o dată precisă) și repetițiile din timpul cursurilor există o deosebire fundamentală, de ritm. Munca artistică în școală se face cu mai mare libertate, ceea ce îl creează actorului o bucurie aparte, senzația că lucrează pentru ceva care s-ar putea numi "teatru pentru teatru sau artă pentru artă". Pentru Giorgio Strehler a fi pedagog "nu este numai o muncă, ci și o datorie fundamentală".

TEATRUL GREC DIN SIRACUSA

Intr-un peisaj fabulos, în fascinația ruinelor, Teatrul Antic din Siracusa, Italia, este, în fiecare an, gazda unui alt ciclu de spectacole de teatru grec. Anul acesta, pentru a treizeci și una oară (din 1914) se repetă un ritual mare care păstrează peste secole, cu toate imensele diferențe socio-culturale, semnificațiile etice și dramatismul întrebărilor a căror profund rezonanță umană nu s-a stins și nu se va stinge probabil niciodată. Alegerea pieselor este problema cea mai importantă la fiecare ediție a festivalului. Pentru anul 1990 au fost alese Electra de Sofocle și Persei de Eschil. Deși cele două tragedii prezintă momente și evenimente deosebite, ele sunt legate printr-o strînsă afinitate de motivații umane în același cadru mitico-istoric.

■ MONICA IOANID